

S Stalinovo smrtjo se položaj bistveno ne bo spremenil. — Cilji komunizma ostanejo isti

Ti cilji so: revolucija, socializacija, diktatura. — Kljub temu se čuti jugoslovanski režim nesigurnega, zato Tito-vo potovanje v London, za to pozivanje jugoslovanskih ambasadorjev iz zapadnih prestolnic v Beograd.

NEW YORK. — Politični poročevalci in razlagalci opozarjajo, da se svetovni položaj s Stalinovo smrtjo ne bo bistveno izpremenil. Cilji komunizma ostanejo: revolucija, socializacija, diktatura.

Prav tako neizpremenjeni so tudi cilji jugoslovanskega komunizma. — Jugoslovanski komunistični režim se čuti zdaj nesigurnim. Ve, da brez stalne pomoči z Zapada ne more obstati. Zato v zadnjih tednih vladno časopisje enoglasno poudarja važnost Jugoslavije v obrambi Balkana, zato so uradne in politične izjave prvakov skušale spraviti vprašanje vključitve Jugoslavije v obrambno zvezo jugovzhodne Evrope v ospredje vse politične strategije v Evropi. Ker je venčar pretežno povezan tri države, ki predstavljajo dva sveta, — dva nasprotujoča si sistema, dve družbi, dve morali, je namesto obrambne vojaške pogodbe prišlo v Ankari le do podpisa pakta o prijateljstvu in vzajemnem podpiranju. Ta pogodba ne vsebuje nikakih določenih vojaških odnosov in obveznosti za nikogar.

Značilno je, da je jugoslovanska vlada bila pripravljena skleniti več ali manj vsako pogodbo in jo tudi podpisati. Težave so nastale le na strani Grčije in Turčije, ki morata biti pazljivi radi svojih obveznosti, ki jih imata kot članici Severnoatlantske zveze.

Nove skrbi je povzročila ti-tovcem "mirovna ofenziva" Sovjetije, o kateri si je sicer Zpad ustvaril pravilno sodbo, pa vendar ni izključeno, maveč celo zelo verjeno, da pride med Moskvo in Zpadom do te ali one vrste sporazuma, v katerem bi Tito utegnil obviseti v zraku. Ta bojazen je dala povod, da je Tito nedavno poklical iz zapadnih

Stevenson pri Kazakih

SRCNAGAR, Kašmir. — Adlai Stevenson je rekel skupini beguncev iz komunistične Kitajske, da ima "veliko spoštovanje do ljudi, kateri ljubijo svobodo bolj kakor udobnosti življenja." Stevenson je govoril Kazakom, ki so pobegnili iz kitajske Sinkiang province pred komunisti. Rekel je, da se ameriško ljudstvo divi junaštvu Kazakov, ki so prekoračili na svojem potu v svobodo s snegom pokrite himalajske vrhove.

Kazaška dekleta so priredila Stevensonu na čast narodni ples. Stevenson je sedel za časa svojega obiska na trdih ilovnatih tleh ter jedel orehe, ki mu jih je ponudila vdova kazaškega poglavarja, katerega so usmrtili kitajski komunisti.

Naslednjega dne je bil Stevenson na kosilu pri kašmirkem premierju Mohamedu Abdulahu.

SHOWERS

Vremenski

prerok

pravi:

Danes od časa do časa dež in znatno bolj mrzab kot včeraj.

Novi grobovi

Mrs. Johana Makovec Po hudi bolezni je umrla v St. Alexis bolnišnici Mrs. Johana Makovec, rojena Žele, doma iz St. Petra na Krasu. Pokojnica je stanovala na 2610 Montclair Ave., Parma, O. Zapustila je moža Richarda, dve hčeri in tri sinove, na 16119 Huntmere Ave., pa sestro Mrs. Frances Jenko. Pogreb pokojnice bo v sredo ob 9:30 v cerkev Marije Dobrega sveta. Leži v Zabor pogrebem zavodu na 4549 Pearl Rd.

Umor podžupana v Tunisu; številne arelacije osumljencev

Aretirani so bili večinoma pripadniki nacionalistov in komunistov.

TUNIS. — Francoske oblasti so aretirale več tunijskih nacionalistov in komunistov v zvezi z umorom Chedli Kastallya, podžupana v Tunisu, po rodu Arabca in izdajatelja časopisa, ki je bil prijazen Francozom. Kastally je bil ubit v nedeljo.

Med aretiranimi je tudi Mohamed Kraiem, gen. tajnik Tuniske delavske federacije. Kraiem je prišel na svoj položaj po smrti delavskega voditelja Farhata Hacheda, ki je bil misteriozno umorjen 5. decembra.

Kastally je ubil neki mlad človek, ko je šel na svoje delo po ulici, ki deli arabsko in evropsko četrt. Umor je bil izvršen na predvečer občinskih volitev, v katerih bi bil Kastally spet kandidat za mestni odbor.

Napad na glavno mesto države Laos se bo kmalu pričel

Prvi streli med brambovci gl. mesta in komunisti so bili že izmenjani.

HANOI, Indokina. — Francoski brambovci Luangprabanga, glavnega mesta države Laos, so sporočili včeraj o svojem prvem spopadu z vietnamskimi komunisti, ki prodirajo proti glavnemu mestu.

Nekaj Francozov in laoških domačinov je odgovarjalo na strele male skupine komunistov, ki se je pojavila 12 milj južno od glavnega mesta.

Glavna sila komunistov, katerih je okoli 40.000, se grupira in organizira v gorovju okoli glavnega mesta. Nekatere komunistične edinice so še vedno 25 milj od glavnega mesta. Splošno mnenje je, da ne bo večjega napada, dokler se te edinice ne strnejo z onimi, ki so zdaj še 10 do 12 milj od glavnega mesta.

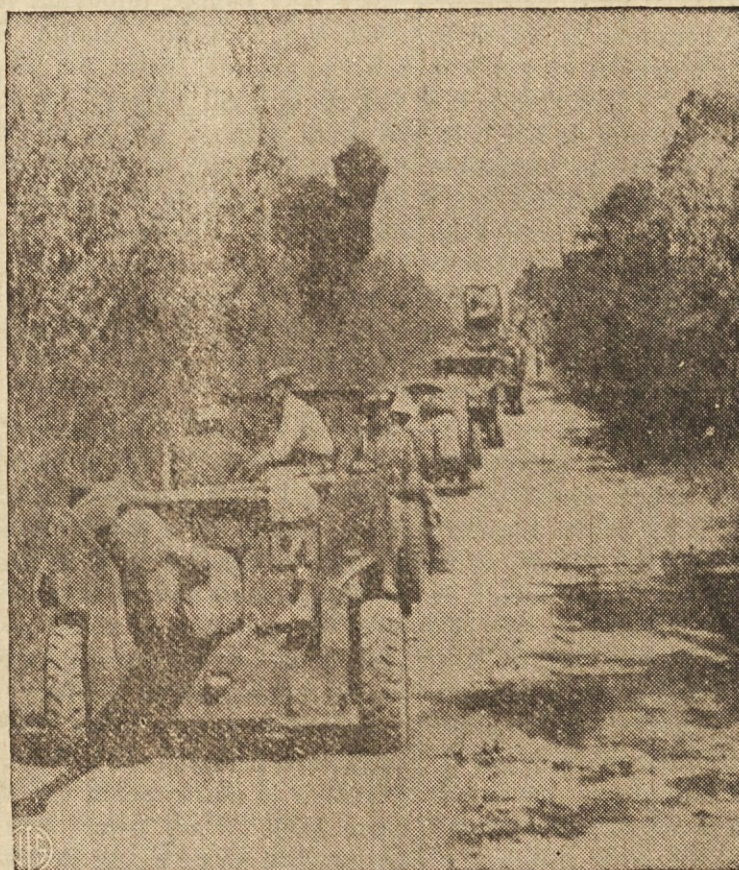
Francoški transporti dovažajo še vedno sveže moštvo in vojne potrebščine iz Hanoia v glavno mesto države Laos.

Enajst svatov zgorelo

BOMBAY, Indija. — V neki vasi v bližini Aurangabada je zgorelo 18 svatov, ki so se nahajali na nekem ženitovanju. Vse žrtve so spale v koči, v kateri je nastal ogenj.

Potres v Kaliforniji

SAN BERNARDINO, Cal. — V nedeljo zjutraj ob polosmih so čutili tukaj precej močen potresni sunek.

BURMANI PROTI KITAJSKIM NACIONALISTOM — Kolona burmanske vojske, ki je v bojih s kitajskimi nacionalisti, na pohodu skozi severne Shan države, kjer je nad 2.000 Kitajcev v hudih bojih z Burmani.

HARRISON KOMUNISTOM: SPREJMI TE ALI PUSTI TE!

Ker komunisti samo zavlačujejo reševanje vprašanj, so zavezniški zavzeli iniciativo ter imenovali Pakistan kot državo, v katere območje naj pridejo oni ujetniki, ki se nočejo vrniti domov.

PANMUNJOM, Koreja. — Z. ljeni imenovati eno izmed štirih držav, ki ste jih vi svetovali. "Na podlagi vaših lastnih sugestij pričakujemo, da bo imenovanje Pakistana sprejemljivo za vas, ker bi imelo za posledico nagle sporazume za rešitev tega vprašanja." Harrison je nato imenoval Pakistan z dodatkom, da je ta država oboje: "nevtralna in kompetentna."

Zavezniški so v nedeljo izročili zadnje bolne in ranjene komunistične ujetnike. Vsega skupaj so zavezniški izročili 6.670 ujetnikov, to je 870 več kot so prvotno obljubili. V zameno pa so zavezniški dobili 684 bolnih in ranjenih ujenikov, med temi 149 Amerikancev, — to je 79 več kot so jih komunisti obljubili vrniti.

PRIČETEK SPLOŠNE AGRESIJE V AZIJI

TAIPEH, Formoza. — George Yeh, nacionalistični zunanji minister, je izjavil, da pomeni napad vietnamskih komunistov na kraljestvo Laos v Indokini pričetek splošne komunistične agresije proti južnovzhodni Aziji.

V svojem poročilu parlamentu je izjavil, da so vietnamske komuniste založili z orožjem in municijo kitajski komunisti, agresija proti Laosu pa je bila ukazana v Moskvi. Neoficielna poročila naznanjajo, da so dali komunistični Kitajci v zadnjih tednih indokitajskim komunistom nad 2.500 ton orožja.

Sorodniki korejskih borcev zahtevajo boj do konca

GULFPORT, Miss. — Matere in sorodniki vojakov, ki se borijo v Koreji, so ustanovili v nedeljo "Korean victory committee" z zahtevo, da se ima korejska vojna nadaljevati brez odlaganja, da se fantje čimprej vrnejo domov.

Zadevna zahteva je del programa sedmih točk, ki bo poslan predsedniku Eisenhowerju. Ta odbor bo tudi sporočil Mr. Eisenhowerju svojo zahtevo, da se ponovno aktivira in pokliče v službo generala MacArthurja, katerega naj se pošlje kot vrhovnega poveljnika nazaj na Daljni vzhod.

Slovenec Turk smrtno ponesrečil v avtni nezgodi

CLEVELAND. — K našemu včerajšnjemu poročilu, objavljenem med "najnovejšimi vestmi" ko smo poročali o dveh težkih avtomobilskih nesrečah, v katerih so bili ubiti štirje ljudje, dodajamo, da je bil eden izmed smrtno ponesrečenih Kenneth H. Turk, rodom Slovenec, star 19 let in stanujoč na 1057 E. 69 St. Turk je bil zaposlen pri Fisher Body Co., na Coit Rd. Nesreča se je zgodila na Brooklyn Hts. ko je prišel izven kontrole avto, v katerem sta se vozila K. Turk in njegov prijatelj Eugene C. Shefft.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Rojenice — Mr. in Mrs. Tony Verh, 1850 Sagamore, Euclid, O., sporočata, da se jima je rodila hčerka, prvorojenka. S tem sta postala prvi stari oče in stara mati Mr. in Mrs. Tony Verh z 904 E. 236 St. Mlada mati Betty je hčerka Mr. in Mrs. Matt Oramovich z 934 E. 236 St., ki sta s tem postala tretji stari oče in stara mati. Čestitamo!

Redna seja — Nocoj je redna seja podružnice št. 41 SZZ na navadnem kraju. Po seji bo malo zabave v čast materam.

Redna seja — Podružnica št. 32 Slov. ženske zveze ima nocoj ob 7:30 redno sejo v navadnih prostorih. Vabljeni so vse članice. Po seji bo malo razvedrila v čast materam.

Zadnje slovo — Društvo Waterloo Grove W. C. No. 110 vabi svoje članice v sredo zvečer ob osmih v Jos. Želetov pogrebni zavod na E. 152 St., da se poslovo od pokojne Mary Omerza.

K molitvi — Članice Oltarnega društva pri fari Marije Vnebovzete naj pridejo jutri zvečer po pobožnosti v Želetov pogrebni zavod na E. 152. cesti molit za pokojno Mary Omerza, v četrtek pa naj se po možnosti udeležijo pogreba.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.

Telefon: EX 1-9717

VAJE za "Rožni venec" (igra na ligini prireditvi 31. maja) danes zvečer za 3. sliko, v četrtek zvečer za 3. in 4. sliko. — P. Intihar.

SEJA clevelandske podružnice Lige bo v petek zvečer ob 8 v Slovenski pisarni. Vljudo vabim vse odbornike in prijatelje Lige. — Matt F. Intihar.

VEČERNE URE naše pisarne so ob ponedeljskih in četrtek ob 5 do pol 7.

Faroukov svetovalec pred sodbo

KAIRO, Egipt. — Egiptovska vlada je naznanila, da se bo sedaj vsak čas pričel proces proti bivšemu zdravniku kralja Farouka, ki je bil obenem tudi njegov svetovalec.

NAJNOVEJŠE VESTI

PANMUNJOM, Koreja. — Zavezniški so povedali danes komunistom, da ne bodo pristali, da bi se 48.000 ujetnikov, ki se nočejo vrniti domov, transportiralo v kako nevtralno azijsko državo.

WASHINGTON. — Včeraj se je vršila tukaj za zaprtimi vrati konferenca med predsednikom Eisenhowerjem in guvernerji ameriških držav. Predmet konference je bil: Mir in varnost naše dežele.

NEW YORK. — Adlai E. Stevenson je včeraj izjavil, da ni nikakega lahkega izhoda iz korejske vojne, "dokler je ne bosta imela Moskva in Peking dovolj."

NEW YORK. — Tukaj je včeraj umrl Robert F. Wagner, bivši senator in šampion delavca in malega človeka, ki je bil avtor znanega Wagnerjevega delavskega zakona za časa Rooseveltove administracije. Bil je star 75 let.

Zanimive resnice o najgroznejši civilni vojni na Balkanu

LONDON. — Sin angleškega premierja Randolph Churchill je objavil v "Daily Telegraph" kritiko knjige, ki jo je napisal o Titu in njegovih partizanih angleški levičarski poslanec Zilliacus, ki je bil zaradi svojih komunističnih simpatij izključen iz britanske laboristične stranke in o katerem pravi Churchill, da še vedno ne ve, ali je komunist, ali lažikomunist ali komunistični sopotnik.

V tej oceni Randolph Churchill, ki je nedvomno storil komunističnim partizanom v Jugosla-

viji veliko uslug in je bil med tistimi, ki so jim z vplivom Zapada pomagali na oblast, pove nekaj zanimivih resnic, ki so zanimive zlasti zaradi tega, ker jih pove on, Churchill, ki pravi med drugim:

"Vsakdo ve, da jugoslov. komunisti, prav tako kot komunisti v ostalih evropskih deželah, niso dajali nikakega odpora Hitlerju, ko so nemške vojske preplavile te dežele. Nacistično-komunistični dogovor, ki je prav za prav povzročil drugo svetovno vojno, jim je preprečeval, da

bi se upirali Komunisti so skočili k orožju šele, ko je bila Rusija napadena.

Civilna vojna v Jugoslaviji je bila ena najgrozovitejših in najbolj krvavih, kar jih je zabeleženo celo na Balkanu.

Do začetka leta 1944 niso imeli partizani v Srbiji nič drugega kot zelo male skupine.

Predno se je Tito skregal z Moskvo v letu 1943, je Jugoslavija dala veliko pomoč grškim komunistom, da so mogli hoditi preko meje, kadar koli so bili v težavah, da so se tam odpeli in

oborožili ter potem šli nazaj v Grčijo.

Grški komunisti so v tistem času odpeljali veliko stotin grških otrok v Jugoslavijo. Šele po treh, štirih letih so bili nekateri vrnjeni svojim staršem. Prijatelji nove Jugoslavije so vedno čutili, da je to bila velika sramota zanj.

V celi svoji knjigi Zilliacus izredno lahko sprejema tudi najbolj neumne pripovedke, če mu jih je povedal Tito ali kak drug komunist."

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zd. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zd. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 88 Tues., May 5, 1953

Tito v stiski?

Titovo časopisje v starem kraju in v zamejstvu se je na široko razpisalo o Titovem obisku v Angliji in o gostoljubnosti, ki so mu jo Angleži ob tej priložnosti izkazovali. Kaj si je angleški narod mislil o "gostoljubnem sprejemu," ki ga je uradna Anglija izkazala komunističnemu tiranu, je bilo lepo razvidno iz angleškega časopisja. Poštenim Angležem je bilo pri vseh teh ceremonijah nekam neprijetno in bi to zadovalo radi čimprej pozabili, posebno še, ker javno mnenje v svobodnem svetu tega obiska v splošnem ni odobraval.

Ob tej priložnosti so se pojavili glasovi, da bo tudi Amerika povabila Tita na obisk. Nekateri jugoslovanske organizacije so na osnovi teh vesti protestirale pri državnem tajniku. Proti Titovemu obisku v Ameriki so se pa izjavili tudi Kolumbovi vitezi, ena najpomembnejših in najmočnejših katoliških organizacij v deželi. Na ta protest je Državno tajništvo odgovorilo, da o Titovem obisku Združenih držav sploh ni govora.

Važnejše od Titovega obiska Amerike je vprašanje, kaj se bo zgodilo z Jugoslavijo in s Titom v slučaju, če pride do pomirjenja med Vzhodom in Zahodom.

O tem je objavil pretekli teden zanimiv članek New York Times. Njegov dopisnik Jack Raymond je sporočil iz Beograda, da je jugoslovanska vlada poklicala svoje poslanike iz evropskih prestolnic na razgovor o mednarodnem položaju. Jugoslovanski poslanik v Washingtonu na posvet ni bil povabljen zaradi velike oddaljenosti.

Dopisnik NYT ve povedati, da je Titova vlada že pred nekaj tedni vprašala v Washingtonu, če jo Združene države morda ne nameravajo pustiti na cedilu v slučaju, da bi prišlo do kakega sporazuma z Moskvo. Washington je Beograd zagotovil, da taka nevarnost ne obstoja.

Titovci pa kljub temu zagotovo niso popolnoma pomirjeni in gotovi svoje stvari. V kolikor že ne v Ameriki, se Titu zdi možno, da utegne začeti vleči drug veter v prestolnicah drugih zahodnih sil. Zaradi tega je pozval poslanike z vseh teh držav na posvet.

V svetu sta v pogledu Tita in Jugoslavije v glavnem dve mnenji. Ena stran trdi, da je prelom med Titom in Kremljem resničen. Pri tem se sklicuje zlasti na Titovo opravičevanje in vse mogoče poskuse za spravo, ki so sledili Titovemu izobčenju iz Kominforme. Tito je še nekaj mesecev upal, da bo mogel na kak način Stalina pomiriti in dobiti odvezo. Šele, ko je videl, da je ta njegov up prazen, je iskal pomoči na Zahodu.

Drugi del poznavalcev političnih razmer na svetu pa v resničnost spora med Kremljem in Beogradom ni nikdar verjel. Oporo za svoje trditve je našel v ponovnih sestankih sovjetskih in titovskih višjih oficirjev in v raznih zaupnih poročilih, ki so prihajala iz zvezne zavese.

Če je spor med Titom in njegovimi ožjimi sodelavci ter Kremljem resničen, potem je razumljivo, da so v Beogradu zaskrbljeni glede bodočnosti. V tem slučaju bo Anglija prav tako hladno in premišljeno prodala Tita, kot je v pretekli vojni prodala jugoslovanske narode. Če bi imel biti Tito plačilo za sovjetsko popustljivost pri kakem drugem važnejšem vprašanju, ne bo Churchill niti trenutek premišljal in se spominjal Titovega obiska v Londonu.

Kako je že odgovoril med vojno McLeanu, ko ga je ta opozoril, da je Tito komunist? Vprašal ga je: "Mar mislite Vi živeti po vojni v Jugoslaviji?" McLean je odgovoril, da ne, nakar je Churchill dodal: "Jaz tudi ne!" To se pravi, kaj nam Angležem mar, kaj se na Balkanu dogaja, kaj nas briga, kako se bodo Jugoslavlani rešili iz nastalega položaja, važno je le eno: Korist Anglije. S podobnim razpoloženjem mora Tito računati tudi v drugih zahodnih državah. Če bodo Sovjeti zahtevali Titovo glavo, ne bo na Zahodu nikogar, ki bi jo hotel braniti. Tito jim bo v tem slučaju zopet samo komunist in razbojnik, ki kaj boljšega ni zaslužil.

Poleg osebne Ttove usode bo pa treba Titu v slučaju kake pomiritve med Washingtonom in Moskvo treba misliti tudi na nekatere druge reči.

Odpadli bodo milijoni, ki jih Tito sedaj prejema od Zahoda. Moskva lahko pristane na sklenitev pogodbe z Avstrijo, lahko se priključi Zahodnim silam v pogledu rešitve tržaškega vprašanja. Zadnji dve stvari Tita ne bosta preveč motili, čeprav skuša doma ustvariti videz, da bo odločno branil koristi jugoslovanskih narodov. Pravi komunist je namreč v prvi vrsti komunist, za komunizem se bori, za njegovo zmago je pripravljen doprinesati žrtve, nacionalizem in obramba narodnih koristi so zanj le ostanek reakcionarne miselnosti. Hudo bo pa Titu vsekakor za ameriški milijoni. Brez njih bo težko vzdrževati vojsko in dajati vse mogoče ugodnosti tajni policiji in svojim "zvestim."

Drugačna je seveda slika položaja, če Titov prelom z Moskvo ni bil dokončen in vsestranski. Tito je v prvi vrsti dolžil Stalina in njegov najožji krog kot povzročitelja spora. Stalina ni več. Kaj bi bilo torej enostavnejšega in naravnostjšega kot, da sedaj poskusi ta spor spraviti s sveta? Titove in Kardeljve izjave iz zadnjega časa kažejo, da bi bil

tak razvoj jugoslovanskim komunistom silno dobrodošel. V tem slučaju bo Zahod spoznal pravo vrednost svojega "preračunanega tveganja" pri podpiranju Tita.

Tako nekako torej ugbilje svet o bodočem razvoju v Jugoslaviji v slučaju, da bi prišlo do zblizanja med Zahodom in Vzhodom, toda to zblizanje je kaj malo verjetno, če zasledujemo zadnja dogajanja v Indokini. Kljub temu pa spremembe v Jugoslaviji niso izključene.

BESEDA IZ NARODA

"Razvalina življenja"

Cleveland, O. — Nedavno započeta akcija za zgraditev Katoliškega slovenskega doma v Gorici postaja čedalje bolj živahna. Naši tukajšnji rojaki so že nekaj prispevali v gradbeni fond in bodo brez dvoma v prihodnje prispevali še več. Prosvetni dom je za naše ljudi v Gorici najnujnejša potreba, kajti brez njega bi bilo vsako narodnostno prizadevanje obsojeno na neuspeh. — Gorški rojaki sami ga ne zmorejo, mi v zamejstvu jim moramo priskočiti na pomoč.

Za zdaj bomo to najlažje storili, če se bomo udeležili prireditve, katere čisti prebitek bo šel v sklad za Dom v Gorici. V nedeljo popoldne 10. maja bodo v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju poklicni igralci iz Clevelanda in New Yorka uprizorili F. S. Finžgarjevo znano močno odsko delo "Razvalina življenja." Ta igra je bila že nešteto krat podana na mestnih in podeželskih odrih doma v Sloveniji ter nekajkrat tudi na naših ameriških slovenskih odrih. Pričakujemo pa, da bo ta najnovejša uprizoritev igralsko prekašala vse prejšnje, saj jo bodo podajali, kakor smo rekli, poklicni igralci.

Pisatelj F. S. Finžgar nam je ustvaril številna dela, ki bodo ohranila trajno vrednost v našem slovtvu. Dasi je njegovo pisateljsko delo dokaj raznoliko, ga poznamo in uživamo predvsem kot pristnega ljudskega pripovednika. Kakor so pomembne njegove povesti in drugi spisi, pa niso nič manj pomembne njegove drame, ki nam pokažejo pisateljeve posebnosti in posebni oblik: zgoščene so, neposredne in poudarjene, kakor to terja odsko prikazovanje. Te odlike so očite že v "Divjem lovcu", njegovi prvi igri. Ta zgoščenost in neposredni poudarek se še stopnjujeta v naslednjih igrah — (Naša kri, Veriga, Razvalina življenja).

V "Razvalini življenja" se je pisatelj tako približal življenju, da ni postavil tako imenovanih dobrih in slabih značajev drugega zoper drugega, marveč je pokazal, kako v vsakem človeku živi dvojica narava, dobra in slaba, in kako se protijudska dejanja posameznih ljudi morajo maščevati na njih samih.

Kdor bo v nedeljo 10. maja prišel gledat "Razvalino življenja", bo doživel nekaj krepko umetniškega, nekaj pretresljivega. Obenem pa bo pomagal Katoliškemu slovenskemu domu v Gorici do uresničenja.

Ivan Zorman.

Novice iz Ely

Ely, Minn. — Tukaj je umrl John Kalan, star 72 let, rodom iz Cerklj na Gorenjskem. Pogreb je bil dne 2. aprila iz Bannovec pogrebne kapele v cerkev sv. Antona. Pogrebno sv. mašo je daroval župnik F. Mihelič. V Ely zapuščala pokojnik žalujočo soprogo Angelo, sestro našega župnika, v Chicagu sina Franka, v Colorado Springs, Colo., sina Stanleja in Henrya v Ely, hčerko Emily Kalan v Chicagu, sestro Angelo Žergaj v Ely, dva brata in dve sestri pa v stari domovini.

V Rochester, Minn., je umrl Jožef Tomšič v starosti 41 let. En teden pred smrtjo se je pripeljal z letalom iz South Arabije v na zdravljenje. Pokopan je v Gilbertu, Minn. Župnik Fr. Schweiger je daroval pogrebno

sv. mašo za mir njegove duše. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Jožefa. Pokopan je bil z vojaškimi častmi.

Dne 19. aprila je bilo v Ely v Community Center zborovanje v svrhu bodoče mestne bolnišnice. Zborovanja so se udeležila zastopništva vseh tukajšnjih organizacij. Sklenjeno je bilo, da se najprej nabavi potrebna vsota denarja. Prostor za novo bolnico še ni določen. Letos bo izgrajen več stanovanjskih hiš za družine.

Naš kraj in naša okolica pričakuje v letošnji sezoni veliko turistov. Na obrežjih tukajšnjih jezer je bilo zgrajenih na stotine malih koč. Nekaj takih koč so zgradili v bližini mesta. Te koče bodo oddane v najem turistom.

J. Peshel.

Slovenska Koroška

Še enkrat strašne obletnice

Pred tednom smo poročali na splošno o strašnih obletnicah, ki se jih vsako leto v aprilu spominjajo naši koroški rojaki. V neizbrisnem spominu sta ostala vsem zlasti 14. in 15. april 1942, ko je železna nemška roka posegla med nje in brezsrčno iztrgala iz domače grude 247 najboljših slovenskih družin in jih poglala v nepoznano tujino. Bilo je tiste dni huje kakor ob potresu, beremo v "Nedelji" 14. apr. 1946, ker se niso podirali zidovi in hiše, marveč je bila nastavljena sekira na duhovno in versko življenje slovenskega ljudstva na Koroškem.

Slovo od doma

V tistih dneh se je pokazalo, kako močno je naš koroški človek zasidran v veri. "Nedelja," slovenski cerkveni list celovške škofije, je o njihovi veri zapisala naslednje: "Udani v voljo božjo, polni zaupanja na božjo pomoč, brez sovražnih in maščevalnih misli so zapuščali svoje domove, domače vasi in lepe doline. Pretresljivi so bili trenutki, ko so se poslavljali od rojstne hiše. Za slovo so še enkrat skupaj poklekli pred križem v kotu in molili tudi za tiste, ki jih preganjajo. V teh težkih urah so v luči vere spregledali minljivost vsega zemskega in tem bolj znali ceniti bogastvo svete vere. "Prav ničesar se ne bojim, saj gre Bog z menoj. In vere nam ne morejo vzeti!" Ko so morali v vsej inaglici vsaj najbolj potrebno skupaj spraviti, niso pozabili zlasti molitvenika in rožnega venca. Vsak zase in vsi skupaj so v prvih težkih dneh molili in peli svete pesmi."

V taboriščih

Težko bi se dalo naštetati vsa taborišča, v katera so bili nagnani naši koroški ljudje po Nemčiji, vendar največ jih je prišlo v taborišče v Eichstaettu in v Frauenaurachu. Vodje taborišča so bili SS-ovci. Ti so imeli vso oblast nad njimi. S prav redkimi izjemami so bili to verski odpadniki, ki so strašno mrzeli sleherni versko življenje. Po barakah ni smel vseti križ ali kaka sveta podoba ali kropilec z blagoslovljeno vodo. Molitev je bila prepovedana. Prav tako udeležba pri službi božji. Sicer so pa bila vsa taborišča daleč proč od ljudskih selišč odnosno cerkva. Ko se je neki nemški škof zavzel za slovenske izseljence, ki so bili vsi katoličani, in je prosil, da bi jim vodstvo dovolilo priti k po-

sebni samo izseljencem namenjeni maši, je bila njegova prošnja odklonjena. Duhovnikom obisk taborišča ni bil dovoljen.

"Lagerfuehrer"

Ni bilo bolj strašne besede v laborišču kakor "Lagerfuehrer" (Vodja taborišča). Vse življenje bo ostala v najbolj strašnem spominu vseh izgnancev. Kakšni divjaki so to bili, naj potrdi naslednji odlomek iz pisma nekoga našega izgnanca: Bilo je majnika 1942. Spominjal smo se domače majniške pobožnosti. Postavili smo skromen majniški oltar in se dan za dnem ob njem zbirali k šmarnicam. Pa je prišlo to na uho "Lagerfuehrerju." Kakor grom je pribesnel med nas in nam podrl majniški oltar!

Prvo sv. obhajilo v gozdu

Ker po taboriščih ni bilo duhovnikov, zato so morali lajki — moški ali ženske — otroke pripravljati na prvo sv. spoved in sv. obhajilo. Iz domovine je za ta slučaj prišel — seveda na skrivaj — mladi duhovnik. V gozdu precej daleč od taborišča so naši ljudje skrivaj postavili mizo in jo pripravili za oltar. Tu so ob stražah mož in fantov otroci prvič sprejeli v svoja srca Jezusa, potem ko so prej prvič v življenju opravili sveto spoved. Tako je bilo v enem taborišču.

V nekem drugem taborišču pa je neki preprost slovenski mož poučeval otroke v krščanskem nauku in jih pripravil na prvo sv. spoved in prvo sv. obhajilo. Toda tukaj niso bili tako srečni, da bi mogel tudi k njim priti slovenski duhovnik. In ker duhovnik, tamkajšnji domačin, ni znal slovenščine, je bilo treba naučiti otroke vsega še v nemščini. Z dobro voljo se je tudi tukaj vse srečno izteklo.

Velikonočna spoved skrivaj ponoči

Katoliška cerkev je bila od nekega taborišča zelo oddaljena. Duhovnik ni dobil dovoljenja za obisk. Izseljenci pa so želeli opraviti velikonočno spoved in sprejeti sv. obhajilo. Bilo je to 1. 1944. V taborišče je skrivaj prišel neki nemški duhovnik iz oddaljene katoliške župnije. S seboj je prinesel Najsv. Sv. spoved so opravili najprej otroci, za njimi pozno v noč pa še vsi odrasli. Med tem pa so stali nekateri na straži, da bi pravočasno opozorili na nevarnost. Najsvetejše je bilo medtem skrito v baraki. Po opravljeni spovedi so vsi lepo prejeli v sveti hostiji Tolažnika sv. vere.

Rojstva in smrti v izgnanstvu

Po podatkih, ki jih je zbral Slovensko dušnopastirski urad Krške škofije, se je rodilo našim ljudem v izgnanstvu 42 otrok. Po stari domači navadi in iz verskega prepričanja so starši poskrbeli, da so vsi novorojenčki prejeli zakrament sv. krsta.

Zelo hudo pa je v vrste naših izgnancev posegla smrt. V izgnanstvu je umrlo nekaj čez 70 naših ljudi. V tej zvezi moramo omeniti zlasti to, da je bilo ob smrti skoro vsakega najhuje to, ker mu niso mogli poklicati duhovnika in ker ni mogel sprejeti zadnje sv. popotnice. V nekaterih taboriščih so hoteli sprva prepovedati cerkveni pokop. Toda izgnanci so se uprli taki nameri in zahtevali pogreb s katoliškim duhovnikom. Na pokopališču v Eichstaettu, Frauenaurachu, Scheinfeldu in še marsikod drugod krije gomila naše izseljence.

Quo vadis, Austria?

V poročilu p. Hermana Fischerja, SVD (Družba božje besede), ki je izšlo pod naslovom "Več duhovnikov za rešitev sveta" in prinaša statistične podatke o razmerju števila duhovnikov do števila vernikov za ameriške in evropske države, bomo, da je v Evropi to razmer-

K sodobnim svetovnim problemom

Prijateljsko razpoloženje med Zahodom in Vzhodom, ki smo ga videli ob zaključku zasedanja Združenih narodov, se je vsaj na zunaj ohranilo tudi še v preteklem tednu. Sovjetska mirovna "ofenziva" se nadaljuje. Slovesnosti za 1. maj v Moskvi so bile ponavadi vedno združene z bojevitimi govori. Letos je bil vojaški del proslave 1. maja sorazmerno kratek in govor maršala Bulganina precej umirjen.

* * *

Zahod sovjetskim miroljubnim izjavam ne verjame in čaka dejanj. Kljub vsemu pa je v mednarodnih odnosih nastopilo neko pomirjenje in svet splošno sodi, da se more vsaj za kratek čas oddahniti. Vojna nevarnost, ki naj bi bila posebno velika drugo leto, se naj bi zmanjšala in je prestavljena v oddaljenejšo bodočnost.

* * *

Novim politično - gospodarskim razmeram so zahodni zavezniki prikojili tudi svoje obrambne načrte. Ko so komunisti junija 1950 vpadli v Južno Korejo, je bila splošna sodba, da do tretje svetovne vojne ni več daleč. Zato je Zahod napel vse sile, da se za pretečo nevarnost pripravi. Amerika je odobrila ogromne vsote za oborožitev in silila tudi svoje zaveznike v Evropi k podobnim naporom. Severnoatlantska obrambna zveza je začela dobivati kosti in meso. Preveliki izdatki na oboroževanje so pa slabo vplivali na gospodarstvo evropskih držav. Združene države so jim prisločile na pomoč in prevzele na svoja ramena dober del izdatkov za njihovo oborožitev, pa so te še vedno trdile, da je njihovo breme pretežko. Najprej so Angleži sklenili postavljeni cilj preložiti za eno leto, sledili so Francozi in drugi. Amerikanci pod demokratsko vlado se s tem niso marali sprijazniti in so priganjali k večjim naporom. Tudi nova republikanska vlada je bila v začetku tega mnenja. Spomnimo se le državnega tajnika Dullesa, ki je v začetku leta obiskal Evropo in postavil datum, do kdaj naj evropske države to in to naredo.

Spoznal pa je kmalu, da so njegove oz. ameriške zahteve neizvedljive. Tako se je tudi Amerika polagoma sprijaznila z novim položajem. Na zadnjem zasedanju članic NATO v Parizu je bilo sklenjeno, da se bo polagalo večjo važnost na kakovost obrambnih enot in njihovega orožja kot pa na njihovo veliko število. Po tem novem načrtu bodo imele obrambne sile Atlantske zveze koncem 1. 1954 okoli 70 divizij in 7,000 vojaških letal namesto prvotno predvidenih 97 divizij in 9,000 letal. — Zahodni vojaški strokovnjaki so uvideli, da morajo računati z dolgo dobo mednarodne napetosti in se na njo tudi pripraviti. Morda bo hladna vojna trajala še pet let, morda deset ali dvajset, lahko pa se prevrže že jutri v vročo. Treba je biti torej zmeraj na vse pripravljen.

Drugače bi bilo, če bi bil Zahod absolutno prepričan, da je vojna neizogibna. V tem slučaju bi lahko sam dolčel njen začetek in se na njo tudi sistematično pripravil, tako kot so to storili Nemci za prvo ali za drugo svetovno vojno. Zahod pa še vedno upa, da se bo morda le našel kak miren izhod iz današnje mednarodne napetosti in da bo komunizem na kak način popustil ali pa opešal.

Treba je torej potrebe po obrambi spraviti v sklad z gospodarskimi možnostmi. To se pravi, v stalni pripravljenosti bomo držali samo toliko vojske, morarice in letalstva, kolikor jo moremo vzdrževati, ne da bi pri tem morali prehodu zategniti pasove. To velja tako za Ameriko kot za njene zaveznice v Evropi.

Vsako ve, da je težko breme lažje dvigniti, kot pa ga stalno držati. Dvigniti sto funtov težko vrečo ni nobena težava, držati jo pa nad glavo ves popoldan, bi pa zmoget le redko kdo. Tako je tudi tu. Za enkratni napor bi Zahod zbral dovolj moči, za stalen napor pa je treba breme zmanjšati, da ga bo mogoče držati nad glavo.

* * *

Nemška oborožitev se še ni premaknila z mrtve točke. Dogovor o skupni evropski armadi bo prišel ponovno pred zahodno-nemški parlament. Kdaj bodo ta dogovor odobrili Francozi, — če ga sploh bodo kdaj, — ne ve nihče. Ni torej nič čudnega, če se je naš državni tajnik izrazil, da Amerika ne bo pošiljala v Evropo čet, ki naj bi umirale branne Nemce, ko bi sedeli ti ob strani kot opazovalci.

* * *

Pogajanja v Panmunjomu na Koreji za sklenitev premirja se nadaljujejo. Obe strani še vedno precej trmasto vztrajata na svojem stališču. Da Zahod ne more v vprašanju vojnih ujetnikov popustiti, je razumljivo. Imel je dovolj škode od tega, da je po drugi svetovni vojni prisilil razne skupine vojnih ujetnikov in beguncev v njihove komunistične domovine, kjer jih je doletela smrt ali pa dolgotrajna ječa.

* * *

Zelo neugodno se razvijajo dogodki za Zahod v Indokini. — Komunistična vojska, ki so jo oborožili in opremili z vsem potrebnim Kitajci, je zasedla že dober del državnice Laos, ki s Kambožjo in Vietnamu sestavlja francosko Indokino. Laos leži na meji med Burmo in Siamom. Če se komunisti usidrajo tam, bodo mogli pritiskati na oboje omenjeni državi jugovzhodne Azije. Nobena od njih se ni v stanju brez tuje pomoči ustavljati komunističnemu pritisku. Komunistična vojska, ki se je polastila dela dežele, je že oklepala svojo lastno vlado ter proglasila za svoj cilj osvoboditev vseh pripadnikov naroda Taj. K temu narodu, ki je nekaj čisto svojstvenega in mima nobenih zvez ne z Indijci ne s Kitajci, spada večina prebivalcev Indokine, Siam in Burme. Če bi komunistom uspelo doseči ta cilj, je Azija za Zahod izgubljena.

* * *

Sovjetija torej ne kaže svoje miroljubnosti v dejanjih, ampak le v besedah, na te pa ne more nihče nič dati, pa če so še tako lepe in sladke!

* * *

Kljub temu, da sovska dejanja ne morejo služiti kot dokaz za željo po mirni rešitvi spornih vprašanj med Zahodom in Vzhodom, je Titu postalo nekam tesno. Pretekli teden je poklical v Beograd svoje poslanike iz glavnih evropskih mest, da se z njimi pogovori o novi zunanje-politični liniji. Nekateri zahodno-evropski pa tudi ameriški poznavalci razmer namigujejo, da se Tito pripravlja na povratek v naročje Kremlja. Nam se tak razvoj ne zdi izključen, ker nam je znano, da Tito svojih zvez z Moskvo ni nikoli popolnoma pretrgal. To vedo povedati celo Angleži, ki Titu — vsaj kar vladnih ljudi tiče — niso nenaklonjeni.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Kampanja za slovenske cerkev

V prejšnji številki smo objavili, da bomo v naslednji že mogli objaviti, kakšen je izid kampanje za slovenske cerkev, ki se je pričela na tihem nedeljo, 22. marca, po slovenski službi božji. To obljubo moremo danes vsaj delno izpolniti, kajti kampanja še vedno ni popolnoma zaključena. Precej je Slovencev v Torontu, ki jih še nismo s kampanjo dosegli, bodisi da so spremenili svoj naslov, bodisi da nabitralci radi oddaljenosti ali radi pomanjkanja časa še niso mogli vseh obiskati. Eno pa lahko rečemo že sedaj. Uresničilo se je, kar smo zapisali v prejšnji številki: kampanja je pokazala, da smo Slovenci eno srce in ena volja, kadar gre za to, da pred drugimi narodi izpričamo, da smo Slovenci tistih očetov, ki so Slovenijo posejali z belimi cerkvami po dolinah, gričih in strmih vrhovih. Od teh, ki so bili do sedaj obiskani, jih je le malo popolnoma odklonilo vsak prispevek in vsako sodelovanje pri zidavi nove cerkve. Lahko jih seštejemo na prste ene roke. Vsi drugi so ali že dali svoj prispevek, ali pa so obljubili, da bodo dali v bližnji bodočnosti.

Do trenutka, ko to pišemo, je kampanja nabrala \$9298.09. Ta denar je bil vložen takoj v banko.

Darovalci sledijo takole:

1 po	\$150.00
20 po	\$100.00
5 po	\$80.00
2 po	\$70.00
5 po	\$60.00
1 po	\$52.00
62 po	\$50.00
7 po	\$40.00
15 po	\$30.00
9 po	\$25.00
25 po	\$20.00
1 po	\$15.00
16 po	\$10.00
5 po	\$5.00
2 po	\$3.00
1 po	\$2.00
2 po	\$1.00

Obljubili, pa ne dali ali le deloma dali pa so:

1 po	\$100.00

Slovenske polniške
agencije
TRANSMUNDIAL

SE PRIPOROČAJO ROJAKOM.
★ vozne karte za ladjo ali avion
★ denarna nakazila, paketi
★ prevodi, emigracija itd.
pišite ali nas obiščite, govorimo slovensko

CARACAS—Venezuela, Pasaje
Capitolio 16
TORONTO—Kanada, 258 College
St., Tel. MI 4568
MONTREAL—Kanada, 2098 St.
Catherine West. Tel. FI
5306
ITALIJA - NEMCIJA - FRANCIJA

Razvoj kanadskega Zapada

Večina kanadskih zgodovinarjev trdi, da so izkazovali policijske kanadske policijske konjenice (RCMP), o katerih nastanku smo pisali v naši prilogi pred nedavnim, napram Indijancem po prerijah dovolj prijateljskega duha in spoštovanja; prav ta prijazni odnos, pravijo nekateri zgodovinarji, je precej pomagal, da je bila imela Kanada v tistih časih mnogo manj sitnosti z Indijanci kakor pa so ga bili imeli Amerikanci v Združenih državah. Svojestven odnos napram kanadske policijske konjenice skoraj zmeraj ob važnih trenutkih. Ko je bil n. pr. 1. 1876 znameniti

indijanski poglavar plemena Sioux, takimenovan "Sedeči bik" prebežal po namembnem pokolju v ameriški državi Dakoti na kanadsko stran meje, so kanadski policaji na prerijah sporočili njemu in njegovim pribeglim pajdašem, da lahko mirno ostanejo v naši deželi, če se bodo držali zakonov vlade v Ottawi. Čeprav so Indijanci plemena Sioux znani kot nemirni ljudje in jih je bilo treba stalno nadzirati, so se v glavnem tega domenka držali.

Nekoč seveda je eden indijanskih vojščakov Sedečega bika iz svoje stare bojovniško-kradljive strasti ukradel policiji več konj.

Slaven pisatelj v avdijenci pri Piju XII.

Vatikan. — Konec aprila je sprejel sveti oče Pij XII., v svoji avdijenci svetovno znanega pisatelja Thomasa Manna. Pisatelj in sveti oče sta se razgovarjala 15 minut. Thomas Mann, avtor številnih knjig, med njimi romana "Zauberberg," za kar so mu na švedskem poklonili Nobelovo nagrado za literaturo, je rojen Nemec, piše v nemščini, drugače pa je ameriški državljan; trenutno potuje po Italiji.

Mimogrede

Republikanski kongresnik iz države Illinois, ki je bil leta 1952 predlagal, naj Združene države priključijo Kanado svoji deželi, je izjavil, da bo leta 1954 kandidiral za senatorja. Piše se Timotej Sheehan, po poklicu je trgovec na debelo in svojemu poklicu podobno je zvel tudi njegov predlog priključitve Kanade Združenim državam: Amerika naj bi Kanado preprosto kupila od Angležev. . .

Ne navaden pojav masovnega preseljevanja živali zaznamuje te tedne kanadski severozapad: nad dvesto tisoč glav velika čreda severnih jelenov (karibuev) se sistematično seli iz notranjosti Yukona na obalo Arktičnega morja. Živali potujejo po zahodnem pobočju gorovja Richardson v severnem Yukonu. Nad njimi se zdaj pa zdaj prikažejo letala kanadske - ameriške opazovalne službe; ta letala imajo namen preprečiti kak masovni pohod divjih lovcev proti karibujem v njihovi sezoni parjenja.

Novi Kanadčani slovenske krvi v Torontu so se odločili, kakor poroča njih farni verski list "Božja beseda," da bodo letos priredili slovenski katoliški shod v Kanadi. Za to pobudo so se navdušili tudi Slovenci po drugih krajih Kanade. Slovenski katoliški shod se bo vršil poleti; podrobneje bo o tem poročala tudi naša priloga.

Finančni minister Abbott je pretekli teden objavil dodatne kredite kanadskega državnega proračuna za l. 1953-54. Vsega skupaj znašajo nekaj nad 31 milijonov dolarjev. En milijon dolarjev tega denarja bo država porabila za razne stroške v zvezi s kronanjem v Londonu.

Brezposelnost v provinci Ontario je letos po vsem videzu manjša kakor je bila lani. Pretekli eden so objavili poročilo, da je bilo sredi marca v vsej provinci 100,000 brezposelnih delavcev, kar pomeni 15,000 manj kakor isti čas preteklo leto. Opažovalci zaposlitvenega stanja v

Kanadi so na sploh optimistični in pravijo, da bo v Kanadi čedalje manj zaposlenosti. Samo nove Fordove tovarne v Montrealu bodo v nadaljnjih 15 letih zaposlile vsako leto 25,000 novih delavcev.

Duhovna obnova v Torontu

Toronto, Ont. — Kakor vsako leto, tako je tudi letos slovenska župnija v Torontu imela v postnem času duhovno pripravo na velikonočne praznike. — Predlanskim jo je vodil škof dr. Gregorij Rožman, lani pa p. Odilo Hajnske O. F. M., letos pa smo dobili misijonarja preč. g. Jožeta Gregorja C. M., ki je prišel k nam z daljnega juga, iz mesta New Orleans, La. Prav za pravni prišel, tudi se ni pripeljal, ampak je to dolgo pot preletel z letalom sem in tja.

Duhovna obnova se je začela v soboto 14. marca, končala pa v nedeljo 22. marca zvečer. Obe nedelji sta bila po dva govora na dan, v delavnikih pa samo en govor, in to ob osmih zvečer. Podnevi naši ljudje delajo tudi v Torontu kakor povsod v Ameriki. Kljub temu, da pride zvečer vsak utrujen iz tovarne, je bil obisk govorov tudi med tednom kar dober. Ne rečemo pa, da bi ne bil lahko boljši. G. misijonarja smo radi poslušali. Posebno je bil zanimiv, kadar nam je govoril iz svoje bogate skušnje, ki si jo je nabral kot dušni pastir v veliki bolnici (Charity Hospital) v New Orleansu. Zgledi in doživljaja, ki jih je vpeljal v svoje govore, so bili zelo prepričevalni. Marsikako zgodbo si bomo trajno zapomnili za življenje. G. Gregor je bil tudi v Sloveniji znan kot goreč misijonar, premisijonaril je velik del naše Primorske, deloval je več let tudi kot kaplan pri Sv. Antonu v Trstu in pozneje v Rojanu. Zato slasti našim Primorcem v Torontu njegovo ime ni bilo neznano. Nekateri pa se ga spominjajo še iz Ljubljane, kjer je pastiriral v Zeleni jami. Vse to mnogostransko delovanje je odsevalo tudi iz njegovih govorov, ki so bili vseskozi praktični in življenjski. V nedeljo 22. marca je bilo skupno sv. obhajilo, ki se ga je udeležilo kakih 350 Slovencev; nekateri so radi oddaljenosti od slovenske cerkve šli k sv. obhajilu tudi drugod. Zvečer tega dne pa smo s sklepno pridigo in s petimi litanijami Matere božje ter z zahvalno pesmijo zaključili duhovno obnovo. G. misijonarju se za njegov trud iskreno zahvalujemo in mu kličemo: Še kdaj na svidenje v Torontu!

J. K.

—Krušna plesen uniči vsako leto koli 150 milijonov funtov kruha.

—Primer teh dveh odločnih policijskih konjenikov, pravi zgodovinar Art Dorland v svoji knjigi "Our Canada," je tako vplival na Indijance, da so brž ubogali zakone, ki so jih dotlej zanikovali.

V prvih časih naseljevanja kanadskega prerijskega zapada je bilo konjenstvo nepogrešljiva zadeva vsakogar, ki je hotel služiti deželi v slikoviti uniformi policijske konjenice. Kasneje, ko je imela prav ta policija v zapadni Kanadi opravka z drugimi stvarmi, zlasti s pohodi v Yukon in na daljni Sever, so morali biti policijski konjeniki izvežbani tudi v vožnji s sanmi s pasjo vprego pozimi, poleti pa so morali na prenekatro

Torontska univerza ima stolico za slovanske jezike

Toronto, Ont. — S pomočjo Rockefellerjeve ustanove v U. S. A. se je l. 1949 ustanovila na torontski univerzi stolica za slovanske jezike. Prvi diplomiranci iz slovanskih študij na torontski univerzi so prejeli svoje diplome l. 1951. Vsega skupaj so bili štiri. Zaradi tega majhnega števila poslušalcev se nekateri bolj dalekovidni akademski vzgojitelji, ki s takega ali drugega zornega kota opazujejo razvoj svetovnih dogodkov, navdušujejo, naj bi posečalo predavanja iz slavistike in slovanske zgodovine in podobnega na torontski univerzi več slušateljev kakor zdaj.

Slavistični oddelek na torontski univerzi vodi profesor B. E. Shore, ki je začel s poučevanjem ruščine na torontski univerzi še pred ustanovitvijo slavistične stolice, l. 1947. G. Shore se je l. 1952 udeležil slavističnega seminarja na zagrebški univerzi na Hrvaškem. V sovisju s tem je Titov vladni oddelek za mednarodne kulturne stike ponudil Kanadi, naj pošlje za eno leto dva kanadska študenta v Jugoslavijo, kjer naj bi se izpopolnili v slavistiki in se upoznala z jugoslovanskim načinom življenja. Ponudba je vsebovala svobodno izbero študentov, na kateri petih univerz v današnji Jugoslaviji žele študirati. Jugoslovanska vlada je bila pripravljena plačati za te študente vse razen potnih stroškov.

B. E. Shore, ki vodi slavistični oddelek na torontski univerzi je bil rojen v Ottawi, diplomiral pa je iz filozofije na McMaster University v Hamiltonu, Ont. Kasneje je študiral ruščino na znani ameriški univerzi Harvard in še kasneje na pariški Sorboni. Slavistični oddelek v Torontu ima sedaj pet predavateljev. Več ali manj stalno dajejo predavanja v ruščini, ukrajinščini, poljščini in srbohrvaščini. Sem pa tja poizkušajo tudi s češčino in bolgarščino. Iztknili so celo nekega profesorja, ki poučuje beloruščino.

B. E. Shore je mnenja, da je ruščina najtežji glavni evropski jezik. Svoje trditve opira na dejstvo, da ima ruščina šest sklonov (nemščina ima samo štiri), da se ruski poudarek neprestano mehanja in da se mora študent navaditi 33 črk obsegajočo rusko abecedo, ki sta jo pogruntala solunska brata sv. Ciril in Metod.

Slovenski krsti v Torontu

Toronto, Ont. — Po navedbah verskega glasila "Božja beseda" so krstili v Torontu naslednje novorojence slovenske krvi: Elizabeta Ana Petrič, hčerka Fran-

ca in Frančiške, roj. Mehle; Helena Marija Tomšič, hčerka Franca in Rozalije roj. Oselj; Janez Šibenik, sinko Ivana in Marije roj. Kuhelj; Alenka Helena Vidmar, hčerka Vinka in Nade Della Savia. — Uredništvo A. D. pošilja svoje čestitke!

Kipar Gorše v Torontu

Cleveland, Ohio. — Na uredništvo je prispela vest, da je sredi preteklega tedna odpotoval za nekaj dni med naše rojake v Torontu slovenski kipar g. France Gorše. Želeti bi bilo, da se je bil dobil g. Gorše z merodajnimi krogi za zidavo slovenske cerkve v Torontu, o katerih smo mnenja, da imajo toliko narodnozavednega in estetskega čuta, da ne bodo naračali za svojo cerkev potrebnih kiparskih in sodnih del vsepovsod drugod, samo pri slovenskih umetnikih ne, kar se žal tako pogostoma dogaja v tem mestu, katerega imenujejo nekateri celo "slovenska metropola v Ameriki."

Sestanek slov. Društva Imena Jezusovega

Toronto, Ont. — Iskreno vabim vse člane na redni mesečni sestanek, ki se bo vršil v nedeljo 10. maja po slovenski službi božji v cerkveni dvorani Mount Carmel.

Sedanji odbor bo podal svoje poročilo o delu društva, nato pa bodo volitve novega odbora. Od članov je odvisno, kakšen odbor bomo imeli znanprej, od dobrega odbora pa smemo pričakovati uspešno delo društva. Zato vsi na sestanek, da bomo izvolili najboljše. Dokazimo, da se zavedamo svojih dolžnosti! Pojavimo, komu zaupamo, da nam bo v teh duhovno plitvih in razdvojenih časih kazal najboljšo pot, ki bo po našem krščanskem življenju rešitev za nas in za naš trpeči narod. Zato še enkrat: PRIDITE VSI!

Stane Pleško,
tajnik.

Zopet se bo začelo . . .

Kdo se ne spominja sončnih nedelj in razposajenega hupanja avtomobilov okrog cerkve na Patrick Street, kjer se je poročilo zadnja leta že toliko slovenskih mladih parov? Zadnji čas teh hup ni bilo in nekateri so bili mnenja, da "kar se je mislilo poženiti, se je, drugo da bo ostalo za staro šaro." Toda to je le vtis, ki je gotovo napačen, če verjamemo poročilu v verskem časopisu "Božja beseda," št. 6. na 77. strani, kjer beremo: "Bilo je že kar pusto pri nas v Torontu, ko ni bilo od lanskega adventa nobene poroke več. Pa ne smete misliti, da nimamo več deklet, ki bi se želele. V župnijski kartoteki jih imamo zaznamovanih kar 83, pa jih bo v resnici še nekaj več. Fantje se torej nimajo pravice pritoževati, da nimajo več izbire med slovenskimi dekleti. Le kratek predpust ali pa pomanjkanje korajže je bilo krivo, da je bila pavza od zadnje poroke tako dolga. No, sedaj se bo pa zopet začelo. Na oklicih so že štirje pari, nekateri pa so javljali za nekoliko pozneje. V prihodnji številki bomo že lahko navedli imena srečnih novoporočencev."

—

pot s čolni ali majhnimi ladjicami. Leta 1920 se je dotlej nekako samostojna policijska konjenica našega Zapada formalno združila z osrednjo policijsko vladno organizacijo v Ottawi in odlej dalje se šele stvarno imenuje Royal Canadian Mounted Police. Današnji delokrog policijskih oddelkov, ki spadajo pod RCMP, se razteza predvsem na tale protipostavna gibanja: ponarejanje denarja, tihotapstvo, žganjekuha s privatnimi kotli, nepostavna trgovina z opojnimi piščicami in razpečevanje mamil. Za uspešne nastope današnje kanadske policijske konjenice proti te vrste prestopkom bi s konji, s katerimi so svoje dni "zavzeli" kanadski Zapad,

Vladni agronomi so vzgojili novo vrsto žita

Ottawa. — Poljedelski minister Gardiner je naznanil, da so na kanadskih vladnih poljedelskih postajah pogruntali novo vrsto žita, ki bo odporna proti pogubni žitni rji 15-B. Ta rja je ugonobila v Združenih državah in po Kanadi veliko posevkov. Vlada ima zdaj na razpolago okrog 6,000 mernikov te semenske pšenice. Ne vedo pa še, kakšen bo kaj kruh iz njene moke.

Pogon na škorce

Hamilton, Ont. — Božja šiba prihaja v stoterih oblikah; enkrat so to uši, drugi kuga, večsih Turki in drugekrat zopet kobilice. V modernem svetu in predvsem na Zapadu mrče ne predstavljajo prave šibe bože več; celo koloradski hrošč se je po vsem videzu prenažal ameriškega krompirja in se začel meni nič tebi nič seliti v vzhodno Evropo. Toda mesto Hamilton v Ontariju je kljub temu udarila nova šiba božja: škorci. Tako vsaj pravijo mestni očetje in pa spoštovani člani in funkcionarji trgovske zbornice, ki jim gre pocvrčevanje in podelavanje škorcev sredi mesta, kjer stoje največje hiše, kar se da na živce. Ko so na mestni kontrolni zbornici vprašali predstavnika podjetnikov, kaj je njegovo mnenje zastran škorčev nadleže v Hamiltonu, je dejal, da je to "javna sramota." Mestna oblast se izgovarja, da spada ta nadloga v kategorijo "an act of God"; poskušali so mestni očetje, da bi preplašili škorce z raznim strašnim zvoki, kar pa se ni obneslo, nasprotno: škorci so še glasneje žvrgoleli. Mestna oblast je ustanovila sedaj poseben komite proti škorcem. Streljati se jih ne upajo.

Novi Kanadčani so izurjeni

Toronto, Ont. — Svetovalec za državljanstvo oziroma njega podelitev pri "Ontario Community Programs Branch" g. Stephen Davidovič se je oni dan spet potegnil za novodoje v Kanado in izjavil na merodajnem mestu, da je 60 odstotkov novih Kanadčanov izučenih v tej ali drugi industrijski panogi. Edina ovira z njimi, da je nepopolno znanje jezika, zaradi česar da naj bodo Kanadčani z njimi potrpežljivejši. G. Davidovič je dejal, da bi bila večina teh ljudi gotovo rajši ostala v svojih domovinah, a da smatrajo Kanado za drugo najboljšo deželo za svojo domovino . . .

Iz starih novi avtomobili

Največ avtomobilov izdelajo v ameriških tovarnah. V Združenih državah pa gre vsako leto tudi največ avtomobilov v staro železo. Leta 1949 so jih prodali za staro železo nad dva milijona. Iz njih so dobili kakih 2,500,000 starega jekla in železa, ki je šlo v toplotnice, da so ga pretopili, potem pa izročili tovarnam za nove avtomobile. — Ameriška avtomobilska industrija dobi na leto kakih 8 odst. železa in jekla iz starih avtomobilov. Razen tega dobe iz starih avtomobilov na leto nad 70 milijonov kg svinca, bakra, niklja, stekla in gumija.

Golobček

Cleveland, O., 5. maja 1953.

ANTON URBANIC, soprog
ANTHONY in JOSEPH, sinova
Cleveland, Ohio, 5. maja 153.

Oče se je smehljaj in brskal

“Seveda,” je odgovoril samozavestno tudi zdaj. “Pri zadnji birmi me je dal poklicati sam škof, me potpreljal po rami in rekel: ‘Tako, že tretjič se vidimo, ljubi Koril. Vidim, da znate in razumete vse, kar se tiče cerkve.’ Da znam in razumem tako dobro, sem odgovoril gospodu škofu, da bi mogel biti kjer koli za organista še to minuto in za župnika še to uro. Gospod škof se je nasmejal in re-

“Flowers Always Say it Best”

Remember

MOTHER'S DAY

Sunday
May 10th

JOLIET, ILLINOIS

Ivanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

(88)

TOOLROOM

(89)

(89)

Stane s poštnino \$5.25

Rt. 1, Box 175
Edwardsburg, Michigan
Phone 9126 F5

Cleveland, Ohio 5. maja 1953.

Cleveland, Ohio, 5. maja 1953.